

Acta 1a Comissió de participació Pla de Barris el Carmel 2025-2028

Procés	Pla de Barris 2025 - 2028
Nom de la sessió	Pla de Barri El Carmel
Data i lloc	19 de novembre de 2024 – Casal de Barri La Barraca 17:30-19:30

1.- Nombre d'assistents

Total	22 persones
-------	-------------

2.- Llistat d'entitats, equipaments i tècnics participants

- Mujeres Unidas Valientes ante las adversidades. MUVAS.
- Carmel a la Vista
- AV del Carmel
- Associació Carmel Amunt
- Associació Carmel Comerç
- Agència de Salut Pública Barcelona. ASPB
- Fundació Joventut. Salesians. Fundació Magone
- Salesians Sant Jordi. Plataformes Socials
- La Cabanya de la maternitat
- Fundació Els Tres Turons
- Programa Concilia
- Institut Ferran Tallada
- Escola El Carmel
- Equipament La Barraca del Carmel
- Centre esportiu Municipal (CEM Carmel)
- Espai Juvenil Boca Nord

Equip municipal i de govern

- Mariona Prat, cap de projecte Pla de Barris del Carmel i Can Baró
- Fina Pidelaserra, coordinadora de l'Àmbit Social de Pla de Barris
- Ares Gabàs, coordinadora d'Adaptació Climàtica i Espai Públic de Pla de Barris
- Xavi Valls, participació Foment de Ciutat
- Gerard Corrigüelas, tècnic de barri del Carmel del districte d'Horta-Guinardó
- Sergi Perea, conseller tècnic del districte d'Horta-Guinardó

Excusen la seva presència les direccions de: Centre Cívic El Carmel, Centre de serveis socials El Carmel, biblioteca Juan Marsé-El Carmel, Casal infantil la Torre, Centre de Formació de Persones Adultes CFA del Carmel, Casal cívic i comunitari d'Horta, associació Grup Dance, PES Martí Codolar. Salesians Sant Jordi, Cau Makarenko i Agrupament escoltes El Carmel.

3.- Breu descripció del desenvolupament del debat i resum de les aportacions

La sessió s'obre una benvingudes i una presentació del Pla de Barris. Es realitza una presentació del programa Pla de Barris amb algunes dades sobre les desigualtats existents entre barris i col·lectius de Barcelona. A continuació s'explica la proposta de línies estratègies del Pla de Barris del Carmel, obrint un torn de paraules al final de cada un dels àmbits. Al finalitzar, es presenta el pressupost de la despesa d'inversions per estratègies i s'obre un nou torn de paraula per recollir un primer contrast i propostes sobre possibles ubicacions al barri on intervenir en el marc d'aquestes línies.

En l'àmbit d'educació i cultura, es va destacar la importància de programes d'expressió corporal i gestió emocional, així com la necessitat d'incorporar professionals sanitaris a les escoles. També es va insistir en abordar l'èxit educatiu més enllà de l'etapa obligatòria i en entendre les causes del fracàs escolar per aplicar solucions eficaces. Sobre l'espai públic i accessibilitat, es van fer propostes per millorar la connectivitat i l'accessibilitat, especialment per a persones amb mobilitat reduïda, així com la seguretat vial a prop centres educatius. En termes d'habitatge, es va posar èmfasi en treballar en accions a llarg termini i enfortir la vinculació comunitària. Pel que fa a adolescents i comunitat, es van proposar més espais recreatius i culturals per a adolescents i joves, així com l'acompanyament socioeducatiu per fomentar vincles saludables. Finalment, es va demanar més suport als comerços locals i accions més ajustades a les necessitats reals del barri.

4.- Debat sorgit durant la trobada

Educació i cultura

- Julia (MUVAS): Vol deixar constància del fet que, quan es porten a terme programes i activitats en què es treballa l'expressió corporal, això acaba tenint un efecte positiu en els joves. La vessant cultural dins la Caixa d'Eines dins les disciplines artístiques, a l'escola El Carmel la va executar la companyia *Periferia Cimarrones* amb les seves activitats, que han generat molt empoderament. L'AMPA de l'Escola El Carmel verbalitza la millora en els/les alumnes respecte aquesta acció.

- Salima (MUVAS): Comenta que està d'acord amb la presència de professionals que abordin la gestió emocional, però que potser, seria interessant que hi hagués també, de l'àmbit de la salut, per exemple una infermera. A l'escola hi ha moltes famílies que tenen fills/es amb problemes de salut, així com mobilitat reduïda i van en cadira de rodes, diabetis..., i si els hi passa alguna cosa (que menciona que en alguna ocasió ja ha passat), no se senten segures per no tenir una resposta ràpida i eficaç, ja que el professorat no té per què atendre aquestes situacions. Tenen sensació d'inseguretat dintre de l'escola en aquest sentit.

Fina (PdB) comenta que això no està previst per part del Pla de Barris i que s'hauria de parlar amb el consorci d'educació.

Pilar Ramos (agència de Salut Pública): Reforça l'argument anterior de la Salima en quant a la importància d'un/a professional de la salut a les escoles, però també comenta que això depèn més del consorci.

- Manel Tenes (director de l'Institut Ferran Tallada): Manifesta que durant tota l'exposició del Pla de Barris, troba a faltar en el relat, la paraula "post obligatori", pel que fa a l'èxit educatiu. Ell creu que l'èxit va més enllà dels estudis obligatoris i que, per sortir de la vulnerabilitat, parlar del "post" és important. El seu centre és l'únic del barri que ofereix graus respecte el post obligatori. S'imparteixen graus mitjos i superiors de dues famílies professionals de serveis a la comunitat (atenció amb persones amb situació de dependència, integració social i Educació Infantil) i d'activitats físiques i esportives (guia de medi natural i temps de lleure i ensenyament i animació socioesportiva). També s'imparteixen batxillerats estàndard i batxillerats esportius de futbol, bàsquet i salvament i socorrisme.
- Montse Montero (AVV): Refereix que respecte a les xifres de "fracàs escolar", li agradaria poder entendre i saber si hi ha cap estudi real del "perquè" aquest fracàs existeix. Voldria poder entendre les causes i raons, ja que aquestes permetran crear estratègies eficaces, metodologies pràctiques i eines útils.

Com que la resposta a la pregunta de Montse Montero no és una resposta concreta s'acorda adjuntar algun document de referència del Pla de Barris que pugui explicar quins són els ítems amb els que treballem en relació al fracàs escolar.

Espai públic i accessibilitat

- Montse (AVV): Vol saber si el programa "Habita" està actiu. Mariona (PdB) manifesta que el programa està dirigit per aquells habitatges que eren considerats infrahabitatges

(habitatges que no podien tenir cèdules d'habitabilitat, habitatges pendents de plans urbanístics i habitatges amb gestió urbanística associada). Carmel Habita ha abordat aquells infrahabitatges que amb la cèdula d'habitabilitat poden arribar a ser habitatges). Gràcies a aquest programa, set habitatges han aconseguit finalment la cèdula d'habitabilitat.

Montse refereix i demana que aquest tema se li doni alguna volta més.

Habitatge

- Aida Garcia (AVV del Carmel i comerciant) pregunta com es treballarà amb les comunitats el tema de l'habitatge? Tenim molta capacitat d'enfortir teixit associatiu, AFA, col·lectius... Però caldria afegir un projecte que ajudi a generar pertinença a l'espai públic o treballar-ho també amb les comunitats d'habitatges. Amb el tema de programes i accions, sent que sempre es parlen d'aquests des del concepte de "programes i accions a curt termini". Creu que dintre de les seves funcions, d'alguna manera, ha de visibilitzar la necessitat d'anar més enllà. Manifesta la importància de portar a terme accions que treballin amb la idea i sentit de "procés", és a dir, més a mitjà i llarg termini. A l'hora de parlar de vulnerabilitat valora que li costa veure un Pla Singular, ja que les propostes exposades li semblen bé, però, creu que els diners no poden anar fora del barri, sinó que, han de quedar-se al Carmel. Pregunta com ens hem de plantejar els processos de seguiment de les accions i estratègies de Pla de Barris? Quin paper han de tenir les entitats, agents i plans comunitaris que treballen als barris? Quin paper tenen les entitats del territori i com es vinculen amb el Pla de Barris?

Fina (PdB) li pregunta la diferència entre la idea de procés i acció, pel fet que considera que una cosa porta a l'altra. Aida comenta que quan es crea una política de vulnerabilitat al territori, el procés és generat per les persones, i no per les estratègies.

Fina (PdB) refereix que com a Pla de Barris senten que han de fer estratègies per tal de poder aconseguir coses i tenir una guia, i Aida està d'acord amb això, però, el que veuen és que cada vegada més, el territori està més lluny de les entitats del barri, no per l'equip de Pla de Barris, sinó perquè les associacions de territori estan allunyades d'una economia que els hi permeti tenir programes en els territoris, per tant, creu que és una qüestió que des de l'administració s'ha de revisar.

Fina (PdB) comenta que l'administració té uns límits i Mariona (PdB), refereix que el Pla Comunitari és una eina valuosa per donar visibilitat a les entitats i que aquestes puguin crear accions conjuntes i de manera transversal.

Aida vol deixar clar i transmetre que hi ha coses que seran accions i programes, i no processos.

Salut, benestar i comunitat

- L'AVV de Veïns del Carmel exposa que el col·lectiu adolescents tenen necessitats de trobar-se al barri i que no tenen espais adequats per aquests, en els equipaments de proximitat i/o en els espais lliures del barri), fora de l'horari educatiu.
- Manel Tenes (direcció de l'IES Ferran Tallada) exposa que el més important es crear vincles amb els/les adolescents i que això precisa de tècnics que pensin per ells, i que es dediquin a generar /utilitzar espais amb nous usos.
- L'associació cultural Carmel a la Vista i les MUVAS reforcen la idea que caldria uns dinamitzadors o educadors de carrer amb els adolescents/joves.
- L'Associació Carmel Comerç exposa que el comerç és un sector que dona molt al barri. Dels tres anys actius del mandat passat només hi va haver dos que es fessin coses i no totes eren les que es demanaven. En la 3ª edició de Pla de Barris del Carmel ha d'haver-hi accions reals per al comerç, on es faci cas a l'associació de comerç.

Dinàmica en relació als paquets d'inversions

- Associació cultural Carmel a la Vista: Vol que s'aclareixi el concepte de "connectivitat". Menciona que troba molt necessari el fet de poder tenir facilitats per accedir a diferents llocs i punts del barri. Detecta que el final del carrer Gran Vista amb carrer de Dr. Bové està mal connectat i hauria de tenir un canvi (al costat de l'institut de Ferran Tallada).
- Ana Milena (Concilia): Menciona que els parcs que tenen a prop (Escola Bressol Tris-Tras) no tenen suficients espais d'ombra ni de joc per poder anar amb els nens/es. Dona com a exemples la Plaça Pastrana i el Rancho.
- Iñaki Andres (Carmel a la Vista): Comenta que les escales mecàniques estan bé, però no permeten l'accessibilitat amb cadira de rodes, i això s'ha de tenir en compte. Falta un mapa d'accessibilitat en cadira de rodes al Carmel. Marcar les zones i/o tenir un pla de mobilitat per a persones amb diversitat funcional (física). També en relació a l'estratègia de 'Millora de la connectivitat i l'accessibilitat a peu', que en general es valora com a molt necessària, proposa que es millorin condicions d'accessibilitat les escales situades entre els carrers Gran Vista i Dr. Bové.

- Montserrat (veïna): Pregunta si el projecte de Jaume Planes encara és vigent i, si valoren fer un pipican. Les tècniques li comenten que sí, però, no és fàcil trobar un espai en el qual poder dissenyar un pipican al barri per la seva topografia accidentada .
- Julia (veïna): Com a professora de l'escola Carmel s'adona compte que no hi ha camins escolars segurs. Pregunta si cal que hi hagin determinats requisits perquè existeixin i qui ho ha de demanar. Ho demana per l'escola El Carmel amb una sortida del Metro L5 que hi ha davant de l'escola. Es necessari tenir camins escolars segurs.
- Fina (PdB) refereix que aquest programa Camins Escolars com a programa depèn del Consorci (CEB), però que tot i això, recullen la proposta i més enllà de qui sigui la responsabilitat, es pot tenir en compte, ja que és una qüestió de seguretat vial. El conseller tècnic respon que districte d'Horta Guinardó donarà resposta.
- Aida Garcia (Carmel Amunt): sent que els diners no són suficients per la mesura de l'adaptació climàtica i demana que els refugis climàtics estiguin oberts tant a l'estiu com a l'hivern. Ells ja han fet la petició, però li deneguen. Entén que no poden estar sempre oberts perquè la gent fa vacances, però la vulnerabilitat té a veure també amb això. Per tant, proposta que pugui haver-hi alguna rotació de personal per tal que estiguin més accessibles a la gent del barri.
- Manel Tenes (IES Ferran Tallada): exposa la necessitat de millorar la plaçeta de de la Mitja Lluna (Carrer del Panorama, 867). S'ha de dignificar aquest espai públic (nou mobiliari urbà). Alhora que també es podria crear un espai de calistènia: espai de feixes sense pendent- dins l'equipament educatiu i pel barri (tardes i caps de setmana).
- Salima (MUVAS): Sent que no hi ha prou espais per als adolescents del barri. Menciona que hi ha espais infantils, però no passa de la mateixa manera amb aquest col·lectiu. Com a alternativa, acaben anant en el temps de lleure, altra vegada a les escoles i, per tant, passen més temps a l'escola que altres llocs. Això provoca que els joves es cansin i comencin a tenir influències i idees no saludables. Sol·licita que puguin habilitar-se més espais per ells a l'espai públic, com per exemple una pista de skate, un calistenia, un camp de futbol, bàsquet, etc...
- Les tècniques comenten que tot i que al Pla de Barris no surt, és un tema que tenen en compte, ja que són un col·lectiu vulnerable. Mariona (PdB) refereix que estan treballant en això.
- Iñaki Andres (Carmel a la Vista): Proposa fer espais de calistènia per als joves, ja que no hi ha espais així, i això pot ser una bona alternativa. Mariona comenta que tenen

experiències amb altres barris on els resultats d'això són positius. També es pot crear espais de parktour. Tanmateix, el territori del Carmel no és gaire pla i això dificultaria trobar un lloc on desenvolupar un projecte així.

- Manel Tenes (IES Ferran Tallada): Creu que la clau per poder treballar amb adolescents és el vincle. Assenyala que pot haver molts espais, però que sense vincles, res funciona pel que fa a relacions saludables. Proposa que estiguin acompanyats als espais públics per professionals socioeducatius. Mariona puntualitza que això implica una continuïtat.
- Joan, Fundació Tres Turons: En relació amb el vincle i el jovent, creu que és important que se'ls hi faci partícips en els plans i puguin opinar i participar en el disseny respecte a reformes de l'espai públic que siguin d'utilitat per ells/elles.
- Salima, MUVAS: Manifesta que estaria bé enfortir a les entitats que ja treballen amb adolescents. Alhora creu que aquestes fundacions i entitats ja estan en el seu topall màxim d'atenció i, per tant, això exclou altres adolescents que també necessitarien aquesta atenció i acaben anant al carrer. Així, dona suport a la idea de l'existència d'educadors/es de carrer i que amb aquests es pugui treballar el sentiment de xarxa i grup.
- Mariona (PdB) comenta que hi ha propostes que van per aquest camí.
- Iñaki (Carmel a la Vista): Comenta que ell ha treballat com a educador de carrer i que aquesta idea no és nova. Refereix que ara poder fer-ho és més fàcil que abans, però que perquè això funcioni es necessita impuls i acompanyament, si no desapareix de manera ràpida. A més, exposa que en relació al tema amb els adolescents és important el vincle personal. Cal gent que faci coses amb ells. És important poder-los fer partícips del disseny de l'espai públic.
- Encarna Puig (Associació de comerciants): Manifesta que es parla molt de joves i cultura, però creu que es necessita també fer focus del desenvolupament artístic dels adolescents/joves, més enllà de l'esport. Joves que pinten, fan teatre, música... Necessiten un equipament que pugui reunir l'art i la cultura, entenent que existeixen més inquietuds que tan sols l'esport. Proposa que als baixos de l'edifici Incasol (Passatge de Calafell, 6) es pugui crear un espai així. Mariona esmenta que ja hi ha alguns espais on es fan trobades amb aquesta intencionalitat, però que potser és insuficient. Fina marca la diferència entre adolescents i les activitats dirigides el col·lectiu d'adolescents, ja que les activitats es poden realitzar arreu (espai públic) i no tant a l'interior d'un equipament.
- Ex director de Boca Nord: exposa que els tallers de circ que realitza l'equipament Boca Nord s'esgoten en 8 min les places.

- Ana Milena (Concilia): Proposa que els projectes s'ofereixin des d'una mirada pedagògica, amb l'objectiu del fet que vagin més enllà dels quatre anys de la implementació. I tenir una mirada pedagògica allunya les intervencions existencialistes i paternalistes, empoderant a la comunitat.
- Montse (AV): Està a favor del comentari de l'Encarna Puig (Ass Comerciants). Li sembla bé el fet de donar alternatives que no siguin una "tireta" pels joves, sinó opcions més segures, com la creació d'equipaments per a ells on puguin trobar-se compartir, interactuar... Valora que hi ha moltes activitats per a gent gran, però no per al col·lectiu jovent.
- Fatima (MUVAS): Creu que espais com Gran Clariana de la plaça de Glories s'haurien de replicar al barri com l'Espai de Joc 0-99 que funciona molt be. Que pugui ser una oferta de lleure interessant per adolescents però no només, que tingui vocació d'arribar a un públic molt ampli Espai verd que pot ser aprofitat pels joves (espai on xerrar, passar-hi temps).
- Mariona (PdB) menciona que el l'espai públic del parc Juan Ponce (dins Parc Güell) pot ser és un espai adient, ja que és de grans dimensions, accessible i planer.
- Manel Tenes (IES Ferran Tallada): Valora que es necessita un espai dirigit adolescents i amb més obertura, on puguin anar i estar, com per exemple a la Rambla del Carmel. A més, destaca que al barri no hi ha pistes públiques de futbol ni de bàsquet .
- La tècnica comenta que el lleure esportiu és un tema que tenen present.
- Aida Garcia (Carmel Amunt): Menciona que molts temes mai acaben tractant-se donat que sempre els diuen que en els pròxims mandats s'abordaran. En referència al tema de la modificació de la Rambla del Carmel, creu que hi ha alternatives més fàcils per dignificar l'espai i exposa que la remodelació de la Rambla del Carmel no cal que sigui cara i de gran intervenció. Amb millores puntuals i amb intervencions petites podríem fer coses a la Rambla treballant un mentrestant (de la gran obra prevista de Ciutat). Es necessari posar espais d'ombra i incorporar-hi nous usos (ping-pong, escacs, jocs de taula,)
- Encarna (Associació de comerciants del Carmel): Vol deixar constància del fet que els comerços donen moltes coses al barri; realitzen moltes campanyes de retorn social, col·laboren amb beques del barri, donen per al banc d'aliments... Amb tot això vol posar de manifest que creu que en aquest mandat de Pla de Barris això és un tema a tenir present i, per tant, han de mirar-los més. En anteriors anys refereix que s'han oblidat els

comerciants i demanen que en aquest mandat les accions siguin reals per als comerços i basats en la seva experiència, i no tant en accions que des d'aquest moment saben que no funcionarà.

- Iñaki (Carmel a la Vista): Diu que tot el que ha fet el barri, ho ha fet a través de la reivindicació, i que això va acompanyat de la denúncia. Han de continuar així.

5.- Avaluació

Donada la duració del debat i l'horari de tancament de la sala, no va haver temps de passar l'enquesta de valoració.

6.- La sessió en imatges

